

پاسخ کارشناس «آتیونو» به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان

شروط دریافت بیمه بیکاری در کارگاه‌های خانوادگی

حوزه کار و تأمین اجتماعی به دلیل تعدد قوانین و مقررات، دارای پیچیدگی‌ها و ظرافتی است که بسیاری از افراد و مشاغل در حوزه کاری و کارفرمایی رادرگیر خود می‌کنند. یکی از ضروری‌ترین امور حمایتی در این بستر، ارائه خدمات مشاوره تخصصی است. از این رو، هفته‌نامه آتیونو با راه‌اندازی این صفحه، تلاش دارد تا با ارائه خدمات مشاوره، کمک کند تا شرکای اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بتوانند وفق قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی از حقوق خود مطلع شده تا هنگام بروز مشکل یا اختلاف به راهکاری درست و دقیق دست یابند.

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی طی بخشنامه شماره ۹۵/۱۱/۲۷ مورخ ۱۰۰۰/۹۵/۱۲۵۰۶ ماده (۱۰) قانون نظام وظیفه عمومی مصوب ۹۰/۸/۲۲ مقرر کرده بررسی احراز شرایط متقاضیان بیمه بیکاری منوط به ارائه کارت پایان خدمت سربازی یا مدارکی دال بر رسیدگی از سوی اداره وظیفه عمومی باشد، لذا درخواست شعبه تأمین اجتماعی وفق مقررات است.

راننده تاکسی هستم با ۵۹ سال سن و ۱۹ سال سابقه بیمه شده تأمین اجتماعی؛ اما احساس می‌کنم دیگر توان ادامه این کار را ندارم. آیا اگر رانندگی را کنار بگذارم و بیکار شوم، می‌توانم از سازمان تأمین اجتماعی بیمه بیکاری بگیرم؟

رانندگان مشمول قانون کار نبوده و نرخ اصلی حق بیمه آنها ۲۷ درصد (۱۳،۵ درصد به عهده بیمه شده و ۱۳،۵ درصد دیگر به عهده دولت) است؛ لذا مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نیستند. البته تا یک سال دیگر - یعنی بعد از رسیدن به سن ۶۰ سالگی تمام و تکمیل سابقه تا ۲۰ سال تمام - می‌توانید از سازمان تأمین اجتماعی تقاضای بازنشستگی کرده و تا آخر عمر از این مستمری بهره‌مند شوید.

کارگر ساختمانی درب و پنجره‌ساز فلزی هستم و قبلاً ساکن کرمان بودم و از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کرمان نیز کارت مهارت فنی درجه ۲ گرفتم؛ سپس در سامانه رفاهی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی جهت بیمه کارگران ساختمانی ثبت‌نام کردم و بعداً بر اساس بازرسی ساختمان اجتماعی شعبه کرمان اشتغال من در این شغل مورد تأیید قرار گرفت؛ اما بنا به دلایلی حدود پنج روز است از کرمان به شهرستان کرج نقل مکان کرده و ساکن کرج شده‌ام. آیا لازم است برای پیگیری کارهای بیمه‌ام مجدداً به کرمان مراجعه کنم؟

شغل درب و پنجره‌ساز فلزی یکی از مشاغل ۱۶ گانه کارگران ساختمانی است و خوشبختانه سازمان تأمین اجتماعی در خصوص این مشکل شما (بعد مسافت) افراد مشابه، اخیراً بخشنامه‌ای صادر کرده و در آن قید شده که کارگران ساختمانی پس از اخذ کارت مهارت فنی از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و ثبت‌نام در سامانه رفاهی (در مرحله تأیید سرباز استانی)، جهت تعیین وضعیت بیمه‌ای خود بدون محدودیت استان یا شهر صادر کننده کارت مهارت فنی، جهت دریافت خدمت می‌توانند به هر یک از شعب سازمان تأمین اجتماعی محل سکونت خود

من همراه برادر دو سال است در کارگاه پدرمان در کرج کار می‌کنیم و بیمه شده تأمین اجتماعی هستیم. مدتی قبل به علت اختلاف با پدرم، وی من را از کار در کارگاه منع کرد (به نوعی اخراج شد). در پی درخواست استفاده از مقرری بیمه بیکاری، شعبه تأمین اجتماعی مربوطه اعلام کرد از آنجایی که کارگاه ما خانوادگی است، پس بیمه بیکاری به من تعلق نمی‌گیرد؛ در حالی که پسر عموی من (که همراه با دو کارگر دیگر در کارگاه تولیدی پدرش کار می‌کرد و او نیز به علت اختلاف با پدرش) از کارگاه بیرون رفته در حال حاضر از مقرری بیمه بیکاری استفاده می‌کند. مگر کارگاه آنان خانوادگی پدر و پسر نیست، چرا به او مقرری تعلق گرفته اما به من بیمه بیکاری پرداخت نمی‌کنند؟

بنا بر مفاد قانونی، قطعاً حق بیمه پرداختی شما کمتر از حق بیمه پسر عموی‌تان است. طبق مقررات، اگر در کارگاه‌های خانوادگی که صرفاً توسط افراد درجه یک خانواده (پدر، فرزندان، همسر، والدین) اداره می‌شود و افراد متفرقه دیگری در آن شاغل نباشند، این قبیل کارگاه‌ها طبق ماده (۱۸۸) قانون کار، مشمول قانون کار نبوده و سازمان تأمین اجتماعی هم از دستمزد دریافتی آنان سه درصد بیمه کاری دریافت نمی‌کند؛ یعنی حق بیمه آنها ۲۷ درصد است. در نهایت در صورت اخراج و قطع رابطه کاری، مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نخواهند بود، اما چنانچه در این کارگاه‌ها علاوه بر اعضای خانواده شخص یا اشخاص دیگری هم شاغل باشند (مثل کارگاه عمومی شما)، در این حالت کلیه افراد شاغل اعم از خانواده و غیر خانواده مشمول سه درصد حق بیمه بیکاری بوده و کل حق بیمه آنها ۳۰ درصد خواهد بود و در صورت اخراج و وقوع بیکاری هر کدام از شاغلان خانواده و غیر خانواده در صورت احراز سایر شرایط حق بهره‌مندی از مقرری بیمه بیکاری را خواهند داشت.

در یک کارگاه تولیدی شاغل بودم و به علت تعدیل نیرو و رابطه با کارگاه قطع شده است. برای طی مراحل دریافت مقرری بیمه بیکاری، شعبه تأمین اجتماعی جهت برقراری مقرری بیمه بیکاری همراه با سایر مدارک، کارت پایان خدمت سربازی هم از من طلب می‌کند؛ آیا برای پرداخت مقرری بیمه بیکاری داشتن کارت پایان خدمت ضروری است؟

دیوان عدالت اداری به این خواسته شرکت رسیدگی شود؟

احمد فاضلی
کارشناس سازمان
تأمین اجتماعی

به نظر می‌رسد نیازی به طرح شکواییه در دیوان عدالت اداری نیست، زیرا طبق ماده (۱۶) الحاقی به آیین‌نامه هیأت‌های تشخیص مطالبات سازمان تأمین اجتماعی که اعلام می‌دارد «اگر کارفرما (مدیون) ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ اجراییه، اسناد و مدارکی که منحصرأ مبین وجود هر یک از مصادیق مندرج در این ماده باشد، به تأمین اجتماعی تسلیم کند و مدعی تضییع حقوق قانونی خود شود، موضوع مورد ادعای مدیون بعد از بررسی و احراز اصالت مدارک در کمیته‌های مربوطه برای یکبار قابل طرح در هیأت‌های تجدیدنظر خواهد بود»، لذا با توجه به تاریخ ابلاغ برگ لازم‌الاجرا، شما می‌توانید مدارک خود را به شعبه مربوطه تأمین اجتماعی ارائه کنید و متعاقباً سازمان تأمین اجتماعی پس از بررسی و انطباق شرایط و احراز اصالت مدارک در کمیته‌های مربوطه، درخواست و ادعای شما برای یکبار در هیأت تشخیص مصالبت مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. البته بدیهی است فقط در این یک مورد از بدهی قطعی شده اجرایی شما، ادامه عملیات اجرایی موکل به اتخاذ تصمیم هیأت تشخیص مطالبات سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود و شامل بقیه بدهی‌های احتمالی اجرایی شما نمی‌شود.

مراجعه کنند.

ما کارمندان یک شرکت خصوصی پیمانکاری هستیم. شعبه تأمین اجتماعی حق بیمه قرارداد ما را به استناد تبصره الحاقی به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی و بر مبنای اولیه قرارداد محاسبه کرده، اما متأسفانه به علت مشکلات شرکت و عدم رؤیت حکم ابلاغی تأمین اجتماعی، نتوانستیم در مهلت قانونی ۳۰ روزه به بدهی بر آوردی اعلام شده توسط شعبه تأمین اجتماعی اعتراض کنیم و نهایتاً بدهی قطعی و منجر به صدور اخطار به و سپس اجراییه شده، و برگ لازم‌الاجراء در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۵ به شرکت ابلاغ شده است. از طرفی واحد اجراییات به استناد اجراییه صادر شده به ما اخطار شروع عملیات اجرایی را داده، اما ما مدارکی مستندی داریم مبنی بر اینکه کارگردد واقعی قرارداد ما کمتر از مبلغ مندرج در قرارداد اولیه است، لذا با عنایت به اینکه بدهی اجرایی قطعی است آیا می‌توانیم این مدارک را جهت بررسی به سازمان تأمین اجتماعی ارائه کنیم تا فاعلاً عملیات اجرایی متوقف شود یا باید از طریق طرح موضوع در

رییس اداره ایمنی، بهداشت و طب کار تأمین اجتماعی اعلام کرد

موفقیت بیمارستان‌های ملکی در مدیریت پسماند

گزارش

رییس اداره ایمنی، بهداشت و طب کار (اداره کل در مان مستقیم) سازمان تأمین اجتماعی، مشارکت این سازمان را در اجرای استاندارد مدیریت پسماندهای بیمارستانی بسیار چشمگیر عنوان کرده به گونه‌ای که تمامی بیمارستان‌های ملکی این نهاد مجهز به دستگاه بی‌خطر سازی پسماندها و در راستای اجرای طرح مدیریت بیمارستان سبز نیز هفت مرکز بیمارستانی ملکی تأمین اجتماعی و یک بیمارستان هیأت‌مدیره در سال ۱۴۰۰ از میان ۱۴ بیمارستان برگزیده سبز در سطح ملی، موفق به دریافت لوح سیمین خدمات برگزیده سبز شده‌اند. سید محمد تقوی افزود: «بر اساس اصل (۵۰) قانون اساسی، رعایت ملاحظات زیست‌محیطی یک وظیفه عمومی و ملی تلقی می‌شود.» وی اظهار کرد: «در این قانون آمده است: «در جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌شود.» از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.» رییس اداره ایمنی، بهداشت و طب کار تأمین اجتماعی گفت: «مطابق قانون مدیریت پسماندها و به منظور تحقق اصل پنجاهم قانون اساسی و در راستای حفظ محیط زیست کشور از آثار زیانبار پسماندها و مدیریت پهنه آن، تمامی وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، نهادهای دولتی، نهادهای عمومی غیر دولتی،

شرکت‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند مقررات و سیاست‌های تعیین شده در این قانون را رعایت کنند.» تقوی با بیان اینکه اجرای ضوابط مدیریت پسماند می‌تواند در دستیابی به حفظ سلامت عمومی و محیط زیست در مقابل اثرات نامطلوب پسماندها، مؤثر واقع شود، تصریح کرد: «مدیریت پسماند شامل مجموعه فعالیت‌ها و اقداماتی است که مواد زائد را از زمان تولید تا دفع نهایی، بر اساس موازین استاندارد، هدایت می‌کند. این اقدامات شامل جمع‌آوری، حمل و نقل، بی‌خطر سازی، امحا و دفع پسماندها است.» وی با اشاره به مهمترین اقدامات تأمین اجتماعی برای بی‌خطر سازی پسماندهای عفونی بیمارستان‌ها و مراکز درمانی تابعه، افزود: «یکی از این اقدامات، ساخت جایگاه نگهداری موقت پسماندهای عادی و پزشکی در مراکز درمانی تابعه است. همچنین تمامی بیمارستان‌های ملکی سازمان به دستگاه بی‌خطر سازی پسماندهای عفونی تجهیز شده‌اند. برخی از مدیریت‌های درمان نیز بی‌خطر سازی پسماندهای عفونی مراکز تابعه خویش را بر برون‌سپاری کرده و از مراکز که دارای مجوز از دانشگاه‌های علوم پزشکی هستند، خرید خدمت می‌کنند.» رییس اداره ایمنی، بهداشت و طب کار تأمین اجتماعی اظهار کرد: «همچنین با همکاری اداره کل فنی و مهندسی، تمامی مراکز درمانی سرپایی در حال توسعه یا در حال احداث، ملزم به ساخت جایگاه نگهداری پسماند شده‌اند. در بیمارستان‌های در حال احداث نیز سایت استاندارد بی‌خطر سازی پسماندها

پیش‌بینی شده است.»

مدیریت سبز مراکز درمانی

تقوی یکی دیگر از برنامه‌های تأمین اجتماعی را در راستای مدیریت پسماند، اجرای طرح مدیریت سبز بیمارستان‌ها عنوان کرد و گفت: «بر اساس بند (ز) ماده (۳۸) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، اجرای برنامه مدیریت سبز در تمامی دستگاه‌های اجرایی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی الزامی است. مدیریت سبز موارد متعددی را شامل می‌شود که مصرف انرژی، آب، مواد اولیه، تجهیزات و کاغذ، کاهش مواد جامد زائد و بازیافت آنها از جمله آن است.»

بیمارستان‌های برگزیده سبز

وی تصریح کرد: «بر اساس الزامات قانونی مدیریت سبز، دستگاه‌های اجرایی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی برنامه عملیاتی بیمارستان سبز را در دو فاز اجرایی در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ در دستور کار خود قرار داده‌اند؛ در فاز اول در سال ۱۴۰۰ از مجموع ۱۴ بیمارستان برگزیده سبز در سطح ملی، هفت بیمارستان ملکی سازمان و یک بیمارستان هیأت‌مدیره‌ای شامل بیمارستان البرز کرج، موفق به دریافت لوح سیمین خدمات برگزیده سبز ملی شدند. همچنین بیمارستان شهدای کارگر با کاهش تولید و مدیریت پسماند، اولین کترینگ پسماند صفر بیمارستانی را راه‌اندازی کرد.

سبز ملی شد.» رییس اداره ایمنی، بهداشت و طب کار تأمین اجتماعی با اشاره به بیمارستان‌های ملکی موفق به دریافت لوح سیمین خدمات برگزیده سبز، افزود: «بیمارستان حضرت معصومه (س) کرمانشاه، بیمارستان حضرت خاتم‌الانبیاء گنبد کاووس، بیمارستان دکتر غرضی ملایر، بیمارستان شفا سمنان، بیمارستان تأمین اجتماعی تاکستان، بیمارستان ۱۷ شهریور مشهد و بیمارستان تأمین اجتماعی خرم‌آباد موفق به دریافت لوح سیمین شدند. در سال ۹۹ نیز تعداد پنج بیمارستان ملکی سازمان، موفق به دریافت لوح خدمات برگزیده سبز شدند.» تقوی اظهار کرد: «در فاز دوم نیز راهبری برنامه‌های زیست‌محیطی مانند بازیافت پساب تصفیه‌خانه‌های بیمارستانی برای استفاده آبیاری فضای سبز، مدیریت پسماند در مراکز درمانی، استقرار مدیریت زیست‌محیطی سری ISO ۱۴۰۰۱ و ... در سال ۱۴۰۱ در قالب برنامه بیمارستان سبز در دستور کار قرار دارد.» وی گفت: «در راستای استقرار سنجش‌های بیمارستان سبز و مدیریت انرژی و منابع و مصارف، بیمارستان تاکستان قزوین علاوه بر دریافت لوح و تندیس زرین واحد خدماتی برگزیده سبز کشوری در سال ۱۳۹۹، موفق به دریافت گواهینامه‌های نشان بیمارستان سبز و مدیریت انرژی (ENERGY GLOBE) به ترتیب از انجمن‌های مدیریت سبز ایران و بنیاد جهانی انرژی شد. همچنین بیمارستان شهدای کارگر با کاهش تولید و مدیریت پسماند، اولین کترینگ پسماند صفر بیمارستانی را راه‌اندازی کرد.